

Centrum Wsparcia Doradczego

Jak prowadzić dobre konsultacje społeczne nie tylko w planowaniu przestrzennym

II FORUM WYMIANY DOŚWIADCZEŃ W WOJEWÓDZTWIE LUBUSKIM, 23.06.2023

Fundusze
Europejskie
Pomoc Techniczna

Rzeczpospolita
Polska

Ministerstwo Funduszy
i Polityki Regionalnej

Unia Europejska
Fundusz Spójności

FUNDACJA
FUNDUSZ
WSPÓŁPRACY

ZWIĄZEK
MIAST
POLSKICH

Partycypacja społeczna

**„zespół działań i metod uczestnictwa obywateli
w określaniu i rozwiązywaniu ich własnych
problemów”**

- PO CO?
- JAK?

Leksykon politologii, red. A. Antoszewski, R. Herbut, Wrocław
1996, s. 281.

Normy prawne i społeczne

KONSTYTUCJA RP

- zasada demokratycznego państwa prawnego
- zasada dialogu społecznego
- zasada pomocniczości
- zasada zaufania obywateli do państwa

Normy prawne i społeczne

KONSTYTUCJA RP

Art. 4

"Władza zwierzchnia w Rzeczypospolitej Polskiej należy do Narodu.

Naród sprawuje władzę przez swoich przedstawicieli lub **bezpośrednio."**

Normy prawne i społeczne

KONSTYTUCJA RP

Art. 16

"Ogół mieszkańców jednostek zasadniczego podziału terytorialnego stanowi z mocy prawa wspólnotę samorządową"

Normy prawne i społeczne

PRAWO MIEJSCOWE UCHWAŁY KONSULTACYJNE

- tryb przeprowadzania konsultacji społecznych
- wnioskodawcę
- tryb rozpatrywania wniosku/ tryb odwoławczy
- kto będzie rozpatrywał wnioski
- realizatorzy konsultacji
- opracowanie raportu pokonsultacyjnego wspólnie z wnioskodawcą
- dostępny i prosty sposób prezentowania wyników
- przedstawienie wyników konsultacji społecznych gremium decyzyjnemu

Cele partycypacji publicznej

- **edukacja obywateli i władz w procesie kształtowania społeczeństwa obywatelskiego**
- **skuteczne i efektywne rozwiązywanie rzeczywistych problemów społecznych**
- **unikanie i rozwiązywanie konfliktów społecznych**
- **wzrost aprobaty obywateli dla działań podejmowanych przez organy władzy**

Drabina partycypacji

Delegowanie

Współdecydowanie

Konsultowanie

Wyjaśnianie

Informowanie

Co musisz wiedzieć?

- **Cele**
- **Interesariusze / uczestnicy sytuacji**
- **Przedmiot**
- **Strategia działania**
- **Po co robimy konsultacje?**
- **Kogo zapytamy?**
- **Czego chcemy się dowiedzieć?**
- **Jak i kiedy to zrobimy?**

Kanon lokalnych konsultacji społecznych

**SIEDEM ZASAD KONSULTACJI, KTÓRE
SFORMUŁOWANO W 2012 R. POD AUSPICJAMI
MINISTERSTWA ADMINISTRACJI I CYFRYZACJI**

[Kanon Lokalnych Konsultacji Społecznych \(fise.org.pl\)](http://fise.org.pl)

**FUNDACJA INICJATYW SPOŁECZNO-
EKONOMICZNYCH**

1 • DOBRA WIARA

Konsultacje prowadzone są w duchu dialogu obywatelskiego. Strony słuchają się nawzajem, wykazując wolę zrozumienia odmiennych racji.

Kanon lokalnych konsultacji społecznych

2 • POWSZECHNOŚĆ

Każdy zainteresowany tematem powinien móc dowiedzieć się o konsultacjach i wyrazić w nich swój pogląd.

3 • PRZEJRZYSTOŚĆ

Informacje o celu, regułach, przebiegu i wyniku konsultacji muszą być powszechnie dostępne. Jasne musi być, kto reprezentuje jaki pogląd.

Kanon lokalnych konsultacji społecznych

4 • RESPONSYWNOŚĆ

Każdemu, kto zgłosi opinię, należy się merytoryczna odpowiedź w rozsądnym terminie, co nie wyklucza odpowiedzi zbiorczych.

5 • KOORDYNACJA

Konsultacje powinny mieć gospodarza odpowiedzialnego za konsultacje tak politycznie jak organizacyjnie. Powinny one być odpowiednio umocowane w strukturze administracji.

Kanon lokalnych konsultacji społecznych

6 • PRZEWIDYWALNOŚĆ

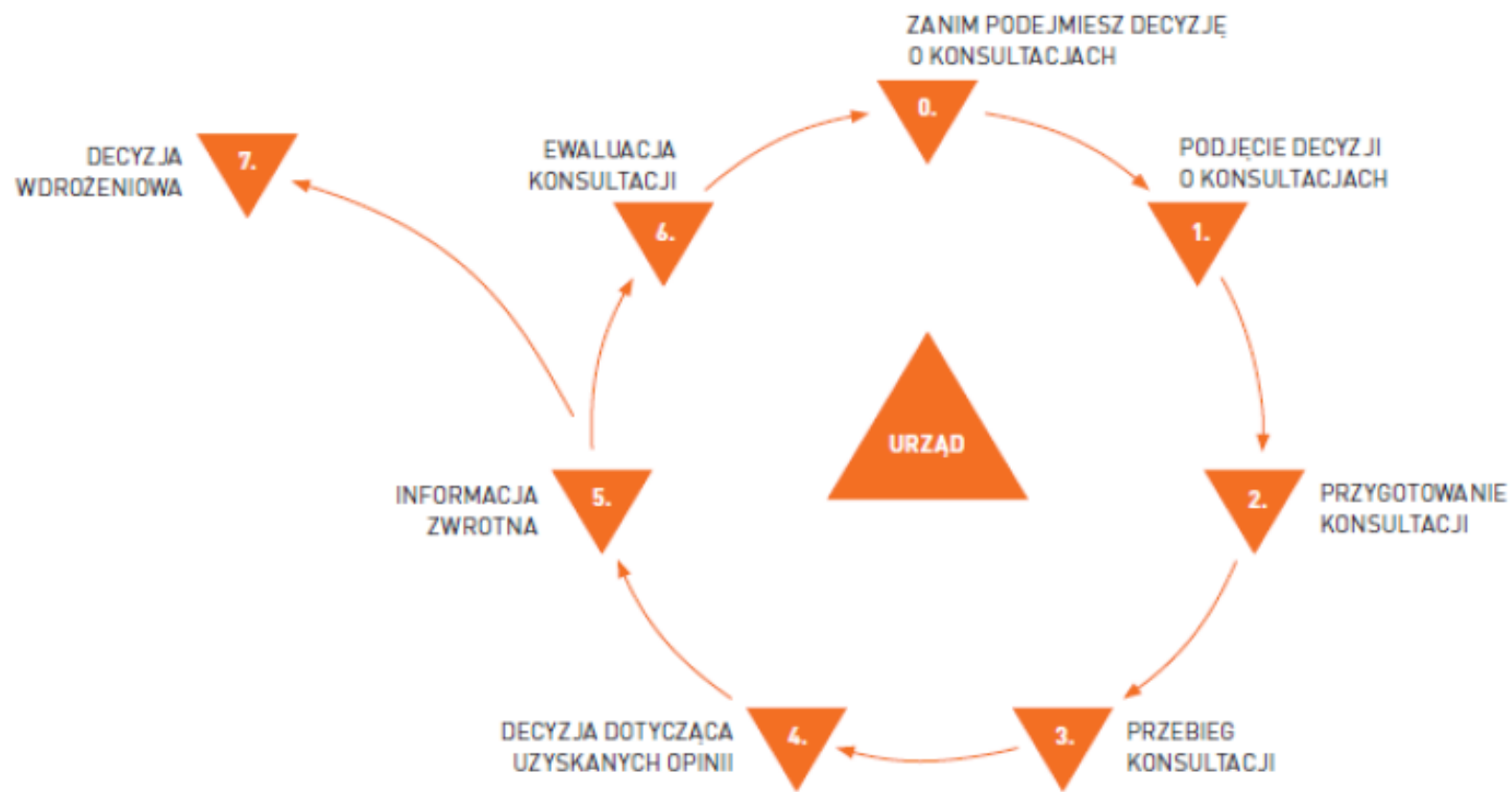
Konsultacje powinny być prowadzone od początku procesu legislacyjnego. Powinny być prowadzone w zaplanowany sposób i w oparciu o czytelne reguły.

7 • POSZANOWANIE INTERESU OGÓLNEGO

Choć poszczególni uczestnicy konsultacji mają prawo przedstawiać swój partykularny interes, to ostateczne decyzje podejmowane w wyniku przeprowadzonych konsultacji powinny reprezentować interes publiczny i dobro ogólne.

Konsultacje społeczne jako proces

Przykładowe techniki konsultacyjne

- Ankiety
- Wywiady grupowe
- Wywiady indywidualne
- Punkty konsultacyjne
- Spacerzy badawcze
- Kawiarenki obywatelskie
- Panele eksperckie
- Debaty publiczne
- Panele obywatelskie
- Sondáže deliberatywne

Portale poświęcone konsultacjom społecznym

<http://partycypacjaobywatelska.pl>

<http://decydujmyrazem.pl>

<http://www.maszglos.pl>

<http://www.isp.org.pl>

<http://ww.ngo.pl>

<http://www.mojapolis.pl>

Ewaluacja procesu konsultacyjnego

**Każde konsultacje
powinny zostać poddane
ewaluacji za pomocą
TESTU**

TRAFNOŚĆ – zgodność celów z potrzebami grupy odbiorców, odpowiedź na realne potrzeby adresatów działań

EFEKTYWNOŚĆ – porównanie zaangażowanych zasobów/ nakładów z osiągnięciami na poziomie produktów, rezultatów, oddziaływania

SKUTECZNOŚĆ – w jakim stopniu osiągnięto zakładane cele

TRWAŁOŚĆ – ocena oddziaływania po zakończeniu interwencji

UŻYTECZNOŚĆ – porównanie potrzeb z osiągnięciami danego procesu

Standardy dostępności

KONWENCJA ONZ O PRAWACH OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Art. 9

„Aby umożliwić osobom niepełnosprawnym niezależne życie i pełny udział we wszystkich sferach życia, Państwa Strony podejmą odpowiednie środki w celu zapewnienia im, na zasadzie równości z innymi osobami, dostępu do środowiska fizycznego, środków transportu, informacji i komunikacji, w tym technologii i systemów informacyjno-komunikacyjnych, a także do innych urządzeń i usług, powszechnie dostępnych lub powszechnie zapewnianych, zarówno na obszarach miejskich, jak i wiejskich.”

Narzędzia zwiększania dostępności - przykłady

- **audiodeskrypcja** – technika słownego opisu obrazów, która pozwala osobom niewidomym i słabowidzącym na odbiór przekazów wizualnych (filmów i programów telewizyjnych, obrazów, spektakli teatralnych, wydarzeń sportowych, itp.)
- **akustyczne dostosowanie pomieszczenia** poprzez wyposażenie go w systemy wspomagające słyszenie, np. pętlę indukcyjną, system FM dla osób korzystających z systemów wspomaganiania słuchu (aparatów słuchowych)

Narzędzia zwiększania dostępności - przykłady

- **dostosowanie stron internetowych** – strona www jest dostępna, jeśli spełnia standardy WCAG 2.0 gwarantujące odbiór informacji przez osoby z niepełnosprawnością słuchu, wzroku, intelektualną i motoryczną oraz możliwość elektronicznego komunikowania się tych osób z urzędami i podmiotami prywatnymi (np. możliwość powiększania czcionki, odpowiedni dobór kolorów i kontrasty, treść łatwa do zrozumienia, uzupełnienie animacji i obrazów tekstem alternatywnym)
- **druk powiększony** - to wydruk w czcionce bezszeryfowej (np. Arial, Calibri, Verdana) o rozmiarze 16-18 punktów z wyrównaniem do lewej

Narzędzia zwiększania dostępności - przykłady

- **tłumacz języka migowego** dokonuje przekładu mowy dźwiękowej na język migowy oraz języka migowego na mowę dźwiękową za pomocą zunifikowanego systemu znaków z wykorzystaniem artykulacji, mimiki twarzy, języka ciała i gestów; usługa dostępna jest również w postaci wideo tłumaczenia (wideo.tlumacz.pl)
- **transport specjalistyczny** adresowany jest w zasadzie do osób poruszających się na wózkach (ręcznych lub elektrycznych) w miejscach, gdzie nie ma komunikacji publicznej, albo komunikacja publiczna jest niedostosowana lub niewystarczająco dostosowana dla osób ograniczonej mobilności

Narzędzia zwiększania dostępności - narzędzia i publikacje

<https://www.jasnopis.pl/>

<http://niepelnosprawni.gov.pl/container/publikacje/projektowanie-universalne/informacja-dla-wszystkich.pdf>

<http://milczacyprzewodnik.likejon.pl/>

Centrum Wsparcia Doradczego

Dziękuję za uwagę!
**Zachęcam do odważnych prób i wyciągania wniosków
z błędów i pomyłek!**

www.cwd.info.pl

cofund.org.pl

@CentrumWsparciaDoradczego

@FunduszWspolpracy

Fundusze
Europejskie
Pomoc Techniczna

Rzeczpospolita
Polska

Ministerstwo Funduszy
i Polityki Regionalnej

Unia Europejska
Fundusz Spójności

FUNDACJA
FUNDUSZ
WSPÓŁPRACY

ZWIĄZEK
MIAST
POLSKICH